

BEREGI ÚJSÁG

társadalmi, ~~politikai~~ és közgazdasági érdekű hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Beregszász, Árpád-utca 5. szám.

Felelős szerkesztő:

Dr. Bálint Jenő

Szerkesztő:

Rácz Lajos

Kiadja a szerkesztőség.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Községek részére 5 kor. Egyes szám ára 20 f.
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

Hirdetések felvétele ENGEL JENŐ könyvkereskedésében.

Proletárszaporítás.

A hivatalos lap május 24. száma a Bukovay Absentiusoknak meglepetéssel kellemeskedett. Végre törvényformában megjelent az ügyvédi vizsga reformjáról szóló intézkedés, melynek gerince az, hogy ügyvédi vizsgálatra jelentkezhetik mindenki ahányszor neki jólesik. Tehát nincs korlát, nincs akadály: próba szerencse s végre sikerülni kell annak a vizsgának. Az egyetlen feltartó zsilip, mely az ügyvédi pályára való beözönlést bár kis mértékben, de mégis akadályozta, a kétszeri vizsgáztatás joga ime elesik s vele együtt az ügyvédi pálya a kar minden tekintélyének aláadásával, szerencsevadászok, ősjogoncok s nyugdíjas tisztviselők martalékvá lesz.

Rendkívül érdekes jelenség ez a diploma szabadalomi akció, melynek célja nyilvánvalólag csakis a magyar jogászelem szaporítása, tisztán és egyenesen politikai célzattól és kiválóan pártszolgálati érdekből. A jogász mind negyvennyolcas, mind hü és hazafi, gyakran azonban a lelkesedése miatt

abbamarad a tanulmány és a lelkesedés lelohadásával ott áll az ifju, elzárva a pálya befejezésétől, biztos kenyér nélkül. S az ilyen hazafias martirok részére kellett a diplomagyári engedélyt kiterjeszteni, hogy kint ne rekedjenek a pályáról. Bizonyosabb ez annál is inkább, mert aki hosszú tanulmány, kellő gyakorlat után két ízben sem tud annyi érzéket elárulni, amennyit az ügyvédi diploma nivója megkíván: az nem való erre a pályára; az csak sülyesíti a tekintélyt, rongja a pályát és megingatja a közönség bizalmát.

Társadalmi szempontokból a reform a legnagyobb mértékben megérdemli, hogy vele e helyütt bővebben foglalkozzunk. Stilszerűen az iskolai tanév kezdetén szoktunk figyelmeztető üzenetet meneszteni a szülőkhöz, hogy gyermekeiket ne kényszerítsék a diplomás pályákra, hogy Magyarországon a kereskedelmi és ipari foglalkozásoknak van csak egyedül jövőjük. Ezek az intelmek rendszerint fakó lelkekre találnak, akik azt mondják: „miért éppen az én fiam legyen suszter“. A középosztály mérhetetlen gögijének és

cimszomjának minden vonása tör elő a pályaválasztásnál. Inkább nyomorgó, diplomás proletárt neveltek anyagi áldozatok árán abból a gyerekből, aki felényi áldozattal hasznos és becsületes iparos, kereskedő polgára lehetne az országnak. Állása, jövedelme biztosabb, mint a diplomás emberé, tőle a társadalom nem kíván áldozatokat, ellenben becsüli benne a munkást, a kenyérkeresőt.

A ferde helyzetnek már most csak tápot nyújt az, mikor könnyitenek a diplomaszerezés módjain. Ha valaki — bármilyen viharos tanulmányi mult után — ügyvéd lehet minden bizonynyal, hát akkor igazán vétek a gyereket szabónak, kereskedőnek, vagy másnak taníttatni, végre a „dr.“ mégis csak valami.

A pályák tul vannak tömve, ebből azután élet-halálharc fejlődött ki s végre az ember onnan szerez, ahonnan éppen lehet, mert állása társadalmi kötelezettségeket ró reá.

Igy történik az, hogy ügyvédek végrehajtói állások miatt kilincselnek; hogy végzett emberek aljegyzői állások

„BEREGI ÚJSÁG” TÁRCÁJA.

Örök szerelem.

A kis falusi temetőben
Állt egy mohos, kicsinyke pad.
Itt üldögéltek, kéz a kézben,
— Május derűje szállt a légben... —
A fehér orgonák alatt...

Harangszó csendült át a légen,
S leszállt a méla alkonyat;
Sok fényes csillag gyult az égen...
S ők ott ütek még, kéz a kézben,
A fehér orgonák alatt...

Az évek lassan tovaszálltak...
S eljött a késő alkonyat:
Az ifju hódol a tubáknak,
A lányka meg köt harisnyákat
A fehér orgonák alatt...

Am azért, édes feleségem,
Ha ősz váltá föl a tavaszt,
Nem aggódunk! Szivünk oly' épen,
Mint egykor, május derűjében,
A fehér orgonák alatt...

S ha majd a csöndes szerelemben
Szerető szivünk megszakad,

A kis falusi temetőben
Egymás mellett pihenünk szépen,
A fehér orgonák alatt...

A zsur.

I.

Anya: De már egyszer mondtam, hogy ne beszélj erről... Nem ér neked a szó? Hallani sem akarok róla!

Bella: ugyan mama, ne légy ilyen különös. Hát mi kifogásod van ellene? Én igazán nem értelek...

Anya: Elég baj! Ez is csak arra vall, hogy nem vagy elég fenkölt gondolkodásu. Csak olyan felületesen veszel és oly meg-gondolatlanul cselekszel mindent. Kissé komolyabban kellene felfognod az egész életet és ne a toilletken meg a zsurokon járjon örökösen az eszed.

Bella: Istenem, de furcsa is vagy te mama... Éppen úgy beszélsz, mintha legalább is naponta zsur rendeznék...

Anya (szigoruan): Ne feleselgess! Inkább vedd elő a kézimunkát, vagy a tankönyveidet, hogy ne ékesítsék ismét elégségesek a bizonyítványodat...

Bella (pityeregve): De csak nem blamáhatom magam a barátnőim előtt...

Anya: Miért kell blamánod magad? Mert nem fogadod őket traktamentummal és mert nem csapsz a tiszteletükre dáridót?

Hol áll az, hogyha valakit meglátogatnak barátnői, mindjárt egy fél cukrász boltot és különféle gyomorrontó nyaláncságot kell összevásárolni? Barátnőidet én nagyon szívesen látom s ha majd eljönnek, kávét és friss kililit fognak kapni uzsonnára.

Bella (megbotránkozva): Ugyan mama, hogy mondhatod ezt? Hiszen a hátam mögött kigunyolnának, kinevetnének és másnap mindenfelét tracscsolnának rólam az iskolában.

Anya: A jó barátnő sohasem szokott tracscsolni. Hanem a te kedves iskolatársnőid mind olyan flancteremtések és sajnos téged is megmételyezett az ő társaságuk... De másképp is volt minden az én leánykoromban. Ma minden fruskában el van hintve a nagy-zolás csirája, a mi idővel csak ártalmára válik...

Tul szeretnétek mindig tenni egyik a másikkán...

Bella (elkeseredett hangon): Jaj, igazán még sohasem voltam ily kellemetlen helyzetben.

Már meghívtam Milicer Olgát, Bella Irént, Tóth Blankát és még egy pár leányt. Most már csak nem mondhatom nekik, hogy ne jöjjenek el.

Anya: Miért ne jöhetnének?

Bella (vállát vonogatja): Talán bizony nem fogadom őket csak kávéval, a mikor ők azt hiszik, hogy zsur lesz nálam...

Anya (haragosan): Majd kiábrándítalak én ebből! Ha még sokat fogsz mérgecseni,

elnyerése érdekében egész hadsereget mozgósítanak. A nyomor kényszerítő, üző hatalma az, mely pályájáról, kenyérért elkergeti az ügyvédet.

Aki ilyen viszonyok között lehetőségeket nyújt arra, hogy az ügyvédek szaporodjanak, az egyenesen az ügyvédi kar becsülete ellen intéz támadást, mert kisértésének teszi ki tagjait. Mert hiába, az éhes embernek nem imponál a törvény, a tisztesség: egy falatka kenyér neki nagyobb hatalom a világ minden jogszabályánál.

A reform törvényben szentesítve lett: ám legyen, mint rendelé. Mi aggodalommal fordulunk az ügyvédi kar felé és kérjük: elfogja-e birni ez a nehéz, keserves küzdelmek árán szerzett állás, a szerencse vadászok beözönlését? Mivé fog válni ez a testület, ahol ma is több a proletár, mint az igazi munkás ember, ahol annyira kiélesedett a verseny, mint akár a kereskedőknél?

Ügyvédmiszterek kora alatt, az ügyvéd hivatását szégyenítő törvényeket hoznak; vajjon mit szólhat ehhez az a jogászelem, mely szinte lángoló lelkesedéssel tűzbe ment a koalícióért, amelynek kormánya egyenesen az ügyvédség létérdekeit támadja meg? S mit szól hozzá az ország közvéleménye, mely napról-napra aggódva látja a diplomás nyomor förtelmes büneit, eltévelyéseit?

Szinészet nélkül.

Minden színigazgató aként osztja be a kerületéhez tartozó állomáshelyeket, ahogyan jövedelmezőség tekintetében legelőnyösebbnek találja. Mert bármennyire a szemé előtt lebegjen is a magyar színművészet fejlődése, kellő anyagi garanciák nélkül célját nemhogy el nem érheti, de egyáltalában kilátása sem lehet erkölcsi siker elérésére, sőt biztos ut a siker telenség és bukás örvénye felé. Ez a réme

valamennyi színigazgatónak s ez elől igyekszik menekülni s ezt kikerülni saját és társulatának megélhetését biztosítani, akkor, amidőn bőségesen szerzett tapasztalatai segítségével az időszakok s a területéhez tartozó városok helyes beosztására törekszik.

Köztudomásu, hogy legjövendelmezőbbek a téli állomások. Tehát népes és műpártoló helyekre télen mennek a direktorok, míg nyárára a gyengébb, sőt deficitre is kilátásos helyiségekbe rándulnak — persze kötelességből — ekkorára immár számra megfogyott s minőségre silányabb vándor csapattal. Hozzánk Beregszászba (bennünket úgy látszik kitünően ismernek, hiszen közzénk téli időben legfeljebb egy Szabadhegyi merészli lábát betenni, ő is keserves megbánással) a leggyengébb szezonban látogatnak el az e kerülethez beosztott direktorok. Ez a gyenge szezon májusban kezdődik s augusztusban ér véget. Május 15-én kezdődik a beregszászi szezon s tart egy hónapig. Ez idén már a 15-iki dátumon jóval túl vagyunk s azt sem tudjuk, hogy fognak-e jönni a színészek? Ha igen, mikor, ha nem, miért nem? Mert vagy van Beregszász is színi kerületbe osztva és akkor kötelessége annak az igazgatónak eljőnnie, még tetemes deficit árán is, már pedig úgy tudjuk, hogy Sátoraljauhely—Munkács—Beregszász stb. egy kerületet képeznek, tehát amint láthatjuk Beregszász is hozzá tartozik, vagy semmiféle kerülethez nem tartozik, amely esetben gondoskodjék a színiügyi bizottság kellő beosztásról.

Ezelőtt Eperjes is e kerülethez volt sorozva az utóbbi időben ott Szabados Béla az északkeleti színi kerület igazgatója játszik társulatával, míg a mi színi kerületünket Micsey F. György képviselné, ki a télen Munkácson állomásozott, Ujhelyre is ellátogatott, előzőleg Eperjesen járt, míg jelenleg a budapesti népligeti szinkört boldogítja társulatával.

A múlt év május 17-én már itt játszott társulatával Micsey, hogy ezidén jön-e és ha nem, miért nem, valóban kíváncsiak vagyunk. Nem hisszük, hogy azon csoporthoz tartoznánk, mely a deficiteseket szolgáltatja, ámbar meggyőződésünk, hogy igen nehezen tudja itt szintársulat existenciáját fenntartani. Mert azt senki sem tagadhatja ugyan, hogy közönség szeret színházba járni s ha anyagi viszonyai megengednék, állandóan zsufolt

házak mellett folynának le a színi előadások. Hiszen nemrégiben a kis Kautzman Pali hangversenyére is úgy meg telt a „Royal” étterme, hogy mozogni is alig bírtak. Igaz, hogy két-három estéről volt szó, csak, amely idő alatt nem merül ki a közönség, míg egész hónapig bajosan bírja a zsebe. De nem is ez a legnagyobb baj hiszen legtöbben erejükön felül áldoznak, csak, hogy színházba mehessenek.

Más itt a baj Más a miért színigazgatónak minden kedve elmegy attól, hogy idejőjön társulatával. Olyan baj ez, a mi isten tudja, mikor lesz orvosolva, dacára, hogy igen igen régen, kezelik. És ez: az állandó színház hiánya.

Annyi bizonyos, vastag kötetet tenne ki az a könyv, amely magában foglalná az állandó színházról eddig irt cikkeket. Elégszer foglalkoztunk e kérdéssel, de mindig hiába. Azok, akiknek megadatott a mód e kérdést a megvalósulás stádiumához közelebb vinni, nem fogadják meg tanácsainkat, javaslatainkat, kérésünket sem hallgatják meg, hanem a saját tudományuktól elragadtatva, a saját belátásuk szerint mások megkérdezése és meghallgatása nélkül tesznek-vesznek és csinálnak minden kézzel fogható eredménnyel. Ilyen csigalépésben haladva, valóban évtizedeknek kell elmulnia, míg állandó színházban fogják a nemzet napszámósa a magyar irodalom ígéit hirdethetni. Csodálatos, hogy a legtöbb vidéki város, — nemcsak megyeszékhely — mennyire érti a módját, hogy miként lehet állandó színház építtetését rövid idő alatt nyélbe ütni. Épen nálunk nem lehetséges.

No és állandó színház nélkül ne csodálkozzék senki, ha a szindirektoroknak nincs kedvük hozzánk ellátogatni. Mert ugyan melyik igazgató teszi ki személyzetét, diszleteit annak a veszélynek, hogy nyomorba és tönkre jussanak? Ugyan melyik szintársulat játszik kedvvel, ambícióval és lelkesedéssel az olyan színpadon, aminőt a fürdőkerti fabódében lehet felállítani? Ugyan melyik direktor szeret olyan helyre menni, ahol oly kis közönség fér el a néző téren s a fürdőkerti fabódében, amely így sem telik meg esténként? Melyik énekes vagy énekesnő énekel szívesen és örömmel az olyan fabódében, amelynek semmi akusztikája, ahol hang egyáltalán nem érvényesülhet?

igazán baj lesz . . . E télen már megelégetem a haszontalan pénzkidobásokat. Már három ízben felemésztették minden konyhapénzemet a te zsurjaid. És jegyezd meg magadnak azt is, hogy te egy egyszerű hivatalnoknak vagy a lánya, a kinek szerény jövedelme nem nagyon engedi meg az ilyen luxusokat.

Bella (durcásan lehajtja a fejét és duzzogva kimegy a szobából).

II.

Este 11 óra. Bella már az ágyban fekszik. Egy rózsaszínű ernyős lámpás diszkrétén megvilágítja az egy ablakos egyszerű leányszobát. Nagy csönd.

Bella (a mellette lévő ágyban szendergő leányhoz): Irén alszol? Igen?

Irén (ásítva felnyitja szemét): Mit akarsz? Miért zavarod fel az embert?

Bella: Nem tudok aludni. Kérlek szépen, szólj te is a mamának, talán a te szavadra jobban hajlik, mivel idősebb vagy.

Irén (álmosan): Hagyd ezt holnapra. Most ne diskurálj. Csavard le a lámpát és aludj.

Bella: De ha nem tudok.

Irén: Már pedig engem ne háborgass, mert alig tudom nyitva tartani a szememet. Éppen a legszebb álmomból zavartál fel. Azt álmodtam, hogy Benkő Pista megcsókolt . . .

Bella: (kétségbeesve): Igazán, te is olyan

közönyösen veszed ezt a dolgot. Most már elbolondítottam a lányokat.

Irén: Ne beszélj. Hagyj aludni. Egészen kivered az álmot belőlem.

Bella: Ejh, ne légy olyan álomszuszek. Tudod én azt gondoltam most, hogy egy pár barátnődet te is meghívhatnád és . . .

Irén (közbevág): Aztán mit csinálnak velük? Talán csak nem fogom idebolondítani őket, a mikor a mama semmit sem akar készíteni.

Bella: De volna egy jó megoldásom, minek folytán gyönyörű asztalra várhatnánk a lányokat.

Irén (e szavakra egészen kinyitja a szemét): És mi legyen az?

Bella: Tudod azt gondoltam, hogy a pénzünket, a mi a cserép spórkasszánkban van, egybe tehetnénk és abból aztán vehetnénk mindenfelét. Így legalább a mamának sem volna oka panaszkodnia, hogy a mi zsurjaink felemésztik a konyhapénzét.

Irén: Ez igazán remek idea. Mond nekem, mennyi pénzed van?

Bella: Körülbelül hat korona.

Irén: Ugy? Nekem csak három korona negyven fillérem van. Nos várj, számítsuk ki, hogy ez együttvéve elég lenne-e? Mi minden is kell az uzsonnához? Először is rendelnénk egy párfét a cukrásznál, mondjuk az belekerül négy koronába. Aztán kell egy pár darab indiáner, frufu és legalább egy kiló

teasütemény. Minderre számítsunk megint négy koronát. Ez már összesen nyolc korona. Aztán hol van még a szardínia, a sonkás zsömlye, zsardinett stb.

Bella: Majd kijövünk valahogy. Elég lesz egy fél kiló teasütemény is. Ha széjjel rakjuk, ez soknak látszik . . . Tehát ugye Irénkém egész okos gondolat volt ez tőlem?

Irén (ásítva): Majd holnap beszélünk még erről. Hisz még csak három nap múlva lesz a zsur. Most már igazán, ne diskuráljunk.

Bella (eloltja a lámpát és megkönyebbül lélekkel álomba merül . . .)

III.

Irén: Ugyan siess, terítsd már fel az asztalt.

Bella: Hát nem látod, mint sietek. De miért nem azt a szép világos kék abroszt terítjük fel?

Irén: Mert a mama azt nem adta ide. Nagyon haragszik, a miért az ő tudta és beleegyezése nélkül intézkedtünk. Most pedig rakd széjjel a kistányérokat, addig én az asztalra rakom a tálakat.

Bella (gyönyörködve szemléli a teasüteményt, egyet kikap a tálból és megeszi).

Irén: Ugyan mit csinálj! Éppen a legfinomabbikat vetted el. Igazán borzasztó teremtés vagy. Szégyeld magad! (Az órára néz.) Nini, már tíz perc múlva háromnegyed négy. Nemsokára itt lesznek.

Bármily szeretettel karolja is fel a közönség a színészeket és ezt sem teszi mindig, ezek után ne csodálkozzék, ha a Beregszászba jöveteltől minden színházigazgató irtózik.

Hogy mindehez mit szól a színügyi bizottság? Bizonyára mint rendesen tenni szokta: semmit. Hallgat. A kis ujját sem mozgatja. Mig másutt a színügyi bizottság buzgalma mindig megtermi a gyümölcsöt, mig másutt a színügyi bizottság legfőbb ereje a színészetnek, addig nálunk a színügyi bizottság működése és hatásköre elenyésző csekélység. Nulla. Éppen úgy van nálunk szükség reá ilyen körülmények között, mint a szekérnek az ötödik kerékre. Hasznavehetetlen. Vagy mint a háztartásban a pezsgőre. Fényezés. Lukkus cikk. Jól esik, ha megvan, de nélkülözhető. Sőt ahol csak a külsőség emeléseért tartják, határozottan káros a hatása. Káros, mint Beregszászban a színügyi bizottság létezése, amely sem jogait nem gyakorolja, sem kötelességét nem teljesíti.

Egyről-másról.

Nem először emeljük fel tiltakozó szavunkat a város ama intézkedése ellen, mely szerint a sepréseket olyan időpontban végezteti, amidőn legforgalmasabbak az utcák. Százszor és egyszer megmondottuk már, hogy álljon el az emberek egészsége ellen irányuló ilyes merényletetől s ha már minden áron seprési munkákat akar végeztetni, tegye ezt akkor, amidőn erre legalkalmasabb az idő, mondjuk este, vagy korán reggel. A várost separtetni okvetlenül szükséges, már csak azért is, hogy az adófizető polgárság szemét porral hinthesse be. És ha már minden áron ragaszkodik célszerűtlen és inpraktikus rögeszméjéhez, enyhítse borzasztó műtétjét kevés locsolással. Előbb locsoltassa az utcákat és azután separtessen. Ugyan mi hiányzik ehez? Talán kevés a víz, avagy inkább a sütnivaló? Továbbá talán mégsem volna elegendő csupán még a locsolással fűszerezett

Bella (kinyújtózkodik): Jaj, olyan fáradt vagyok. Dél óta még egy percig sem ültem.
Iren: Hát én talán igen? Én sokkal jobban ki vagyok merülve, mint te. Nem valami csekélység volt ám, ezt a sok császárzsömjé felkenni. Majd leszakad a karom.

Bella: Már elkészültem a terítéssel. Oda az asztalfőhöz Balla Irené ültetem. Nem ismered őt? Egy bankárnak a leánya és ezért olyan kivélt tesznek vele a tanárok... Csinos, gömbölyű arca van.

Iren: Már pedig az asztalfőhöz Hajós Ida fog ülni. Mikor nála voltam, ő is oda ültetett engem.

Bella: Mit törődöm ezzel?

Iren: Csak ne olyan helykén, kisaszaony. Azt hiszem, hogy ezt épp olyan jogosan tehetem, mint te; sőt még jobban mivel idősebb vagyok.

Bella: De azt ugy-e nem veszed tekintetbe, hogy én több pénzt adtam a zsurhoz, mint te. Erről megfeledek-tél?

Iren: Ugy, ugy, csak vedd a szememre. Nagyon szép tőled! Máskor legalább majd tudom magamat veled szemben mihez tartani.

Zsuzsi (a cseléd berohan): Kisasszonykák, jön egy nagykalapos leány.

Iren gyorsan leül a cimbalom mellé és játszik. Bella pedig hangosan énekelni kezd s mosolygós arccal fogadják az érkezőt...

seprés sem, amikor egyik első feladatot kell, hogy képezze a városnak a tisztaság fenntartása? Az utcák, főképpen a mellékutcák telve vannak piszokkal, büzös folyadékokkal, állati hullákkal stb.? Ezeket mégis csak ajánlatos volna eltakarítani? A tisztaságot illetőleg különben jó tanácsosal szolgálhatunk. Állítsunk fel külön tisztasági hivatalt. A hol tisztasági hivatalok vannak, ott ugyan minden látható, csak tisztaság nem, de tekintve, hogy nálunk fordított állapotok uralkodnak, tisztasági hivatal felállításával hátha megesik az a csoda, hogy tisztaság létszen akkor? Igazán jó volna megpróbálni. Addig is azonban a polgárság érdekében rendet és tisztaságot követelünk!

*

Ugy hisszük, nem lesz érdektelen a közönség figyelmét egy igazán kimagasló jelenségre felhívni és palam et publice rámutatni. A közönség de inkább a beregmegyei kaszinói választmány érdeklődésére méltán rászolgál az uri kaszinót körülövező drótkerítés. Ma, amidőn úgy az új építkezők, de a régi háztulajdonosok is arra igyekeznek, hogy minél csinosabban építsék, illetve renoválják házaikat s egyéb épületeiket, amidőn a város haladása és fejlődése aesthetikailag mindenkinek érdeke, valóban kirívó az éktelenkedő drótkerítés, amely első sorban elcsufítja az egész kaszinót, de káros is amennyiben akárhányszor kerülhet az ember olyan kényszerhelyzetbe, hogy a kerítés közvetlen közelében kell elhaladnia, amidőn a kiálló drót és drótszögek a ruhába beleakadnak, ami oly gyakori eset, hogy mindennap lehet emiatt panaszokat hallani. Nem is értjük, miért nem segít a bajon a kaszinó holott nem kerülhet sokba s megmenteni főképp a hölgyeket, attól a kellemetlenségtől és kártól, melyet a drótkerítés okoz. Avagy a szabóknak akar a kaszinó szolgáltatásokat tenni?

*

Kellemesen lepott meg bennünket a hír, hogy a pénzügyi tisztviselőknek a nyár tartama alatt a hivatalos órák 7 órától 1-ig lettek elrendelve. Eddig 8—12-ig, d. u. $\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 6 óráig robotoltak a hivatalban. Bizonyára a humanitás és az emberiség érzetétől áthatva lett ez a változtatás megtéve. Hiszen oly meleg van nyáron, hogy délután majdnem lehetetlen rendesen dolgozni. Tehát csak helyeselhető ez az intézkedés, annál is inkább, miután a vármegyénél is ehez hasonlóan vannak a hivatalos órák megállapítva, azzal a különbséggel, hogy ott 8—2 óráig tart a hivatalos óra.

Annál kitetszőbb azonban, hogy a kezelési tisztviselők nem részesülnek ebben a kedvezményben? Miért? Ugyan miért? Megfoghatatlan. Hát mivel kü-

lömb emberek a fogalmazásiak a kezeléseiktől? Az érettségi és jogvégtetés csak nem jogosít arra, hogy ember között ilyen formán tegyenek különbséget? Talán derogál a pénzügyi fogalmazásiaknak a kezeléseikkal egyidőben tartani hivatalos órákat? Talán csorba esik a tekintélyükön, ha a hivatalos órákat egyöntetűen osztják be? Így kell lenni és nem másként.

Együttal kíváncsian kérdezzük az egyöntetűség, az osztatlan időbeosztás és a közönség érdekében mi van a számvevőségiakkal és az adóhivataliakkal? Talán önekik is maradt a régiben? Így kell lenni, mert az ellenkezőjéről még nem értesültünk. Hát ilyen intézkedések láttára csakugyan megakad az ember gondolkozása. Hogy tisztviselő és tisztviselő, ember és ember között ilyen különbségeket, tegyen egy pénzügyigazgatóság ezen ügyekre beosztott tisztviselője és vezetője, nem mertük volna gondolni sem. És ime, megtörtént a 20. században ilyen halatlan eset! Valóban jellemző.

Az érettségi.

Csak a jó Isten tudja, hány szegény fiu gondol e pillanatban hátborzongva a félelmetes kaposvári főgimnázium igazgatójára, aki a multkoriban puskázáson ért egy szerencsétlen diákot és sürgős táviratban jelentette be az esetet a tankerületi főigazgatónak, közben pedig stante pede felfüggesztette a latin írásbelit. Ez az eset mindenütt megtörténhetik, nálunk Beregszászban is megtörtént az ezidei írásbeli érettségi alkalmából, igaz, hogy csak egy diákot fűggesztettek tel az érettségitől, de — hisz minden diák puskázik, ha megvan hozzá a módja és lehetősége. És vajjon az igazgató ur nem puskázott volna-e szintén, ha maturáns korában egy jóltevő lélek a zsebébe csempészi a Cicero-féle passzus fordítását? És nem puskázott volna-e ugyanigy a tankerületi főigazgató ur, sőt — uram bocsáss! — maga a kultuszminiszter ur ő excellenciája is, ha annak idején akad egy jószívű tanár, aki ezeknek a kis agyvelőknek a meddő és haszontalan erőlködését megsajnálta volna?

A tanárt, aki diákjait megsajnálta, felfüggesztették állásától. Törvény szerint ez helyes is, mert ehhez a tanárnak nincs joga. De sok enyhítő körülmény szól a tanár rettenetes büne mellett. Ez a bölcs és jó ember tisztában van azzal, amit a paedagógiai copf még mindig nem akar elismerni: hogy az érettségi vizsgálat általában is hallatlan igazságtalanság, a latin írásbeli pedig, melynek keretében a Cicero száraz szentenciáit kell átültetni zengzetes hazai nyelvünkre, egyenesen képtelen megkínzása annak a sok ezer ártatlan fiunak, akinek az életét ilyenkor kiszámított ravaszágokkal megkeserítik. Nekünk, laikusoknak legalább sehogyse tud a fejünkbe menni: hogy nyolc esztendei folytonos vizsgáztatás után, mikor a tanuló már azt is be-

bizonyította, hogy a legutolsó osztály tananyagát is kellőképpen megemésztette, mi szükség van még egy legeslegutolsó vizsgára, az ugynevezett vizsgák vizsgájára, mely rémes mumusként áll annyi ezer szerencsétlen fiu előtt. Minek ez a régi és embertelen smokkság, mely csak arra jó, hogy egy sereg fiatal lelket elkésersítsen?

Abból, hogy valaki puska segítségével fordította le a római bölcs értekezését a barátságáról, még mindig kitűnő hazafi, világhírű tudós és a legnagyobb jellem lehet. Szó sincs róla, a dolog nem egészen helyes, de az igazgató urak se voltak mindig ily szigorú paedagógusok s az ő életükben is akadt egy időszak, amikor reszkette gondoltak ama hatalmas lényekre, akik az érettségi vizsga feddhetetlen biztonságára fölött örködtek. Csak gondoljanak vissza egy kicsikét a maguk fiatalására s akkor alkalmasint nem fognak oly pazarul bánni a sürgős telegrammokkal.

** Női és férfi fehéreművek igen izlées kivitelben kaphatók Gottesmann Miksa divatüzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

Az adókvetésekhez.

Adót vetnek ki nyáron, télen,
Ha süt a nap, vagy hull a hó:
Mivel a kivetés tényében
Nincs semmi kivetni való.

Az adó nő és fogy a pénzmag.
Maholnap hire sem marad —
A legujabb közmondás az most:
Ki adót vet, dobot arat!

VEGYES HIREK.

— **Birói képesítés.** Lánzy Géza a beregszászi kir. törvényszék jegyzői karának egyik legképzettebb tagja, társadalmi életünk kiváló szerepet játszó alakja a gyakorlati birói vizsgát Budapesten kitűnő sikerral letette.

— **Lelkész meghívás.** A tiszabecsi ev. ref. egyház egyhangulag Sinka Gyula beregszászi ev. ref. s lelkészt hívta meg lelkészeül, ki is ezen meghívást elfogadta.

— **Házasság.** Kertész Margit Farkas Jakab helybeli könyvkereskedő nevelt leánya e hó 26-án vasárnap d. u. 2 órakor esküdött örök hűséget Földes Gézának a Farkas Jakab cég üzlettársának. Esküvő után a fiatal pár nászutra ment.

— **Évzáró vizsgálatok.** A beregszászi I. számú állami elemi fiu- és leányiskola, a II. számú állami elemi fiuiskola és az állami gazdasági ismétlő fiu- és leányiskola zárvizsgálatainak sorrendje az 1906/907. tanévben. Az I. számú iskolában (Bocskay-utca). június 17-én d. e. 8 órakor, a II. számú népiskolában (Kálvin-tér) június 18-án d. e. 8 órakor, a gazdasági egyesület fiskaola telepéu pedig június 19-én d. u. 4 órakor.

— **A beregszászi rk. templom renoválása.** A beregszászi rk. egyházközség elhatározta, hogy templomát kitataroztatja, belsejét díszesen kifesteti. Schönborn Károly gróf, mint a templom kegyura a hitközség kérelmére magára vállalta a templomnak eternitpalával való befedését és 500 korona adománnyal járult a belső, keramit padlózat költségeihez.

— **Gyászír.** Vettük a következő gyász lapot: Alulírottak a magok, valamint az összes rokonság nevében fájdalmas szívvel tudatják, hogy a Mindenható Istennek tetszett a szeretett feleséget, jó anyát, testvért, gyermeket és rokont Szabó Elekne szül. nagykálói Kállay Ilona, körjegyző neje, m. kir. posta mester életének 34 ik évében, hosszas szenvedés után, folyó hó 21-én d. u. 5 órakor az élők sorából kiszólitani. A megboldogult kedves halott hült tetemei folyó hó 23 án, d.

e, 11 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint fognak a helybeli gör. kath te plomi sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Hát-meg, 1907 május 22 Legyen emléke örök és boldog! Férje Szabó Elek, gyermekei Szabó Jolánka, Szabó Irénke. Edes anyja: Előbb özv. Kállay Viktorné, utóbb özv. Wolkenberg Lászlóné. Tesvére Wolkenberg Anna férjezett Akkerman Mihályné. Anyósa: özv. Szabó Elekne szül. Márki Eszter. Sógorai: Akkerman Mihály, Bajza Elemér, Szabó Endre, Szabó Sándor. Sógornéjai: Szabó Róza, Bajza Elemérné, Szabó Juliska, Szabó Mariska.

— **Zivatar.** Hétfőn délután olyan óriási zivatar támadt, hogy valóságos felhőszakadás számba ment. Dörgött, villámlott s az eső szakadatlanul esett, eleinte jéggel is fűszerezve több mint másfél óra hosszat. Több helyen a villám is lecsapott. többek között Lengyel Gábor jándi lakosnál, akinek házat gyújtotta meg. Emberéletben nem esett kár.

— **Végzetes baleset.** Beregsom községben egy 2 éves gyereket, amint a porban játszadozott, egy a vasuti állomáshoz buzát szállító társzeker elgázolt. A gyerek azonnal meghalt. Annyit sikerült megállapítani hogy az elgázoló nagylányai lakos. A nyomozást bizonyára megindították.

— **Ég az ecsedi lóp.** Okányi Schwarcz Lajos birtokán, mintegy 20—30 holdnyi területen ég, véletlenség, vagy rossz akarat folytán e, nem tudni. A tűz már az ecsedi határba is átcsapott. Schwarcz cselédsége éjjel-nappal dolgozik a tovább terjedés megállításán. A napokban az erős szél is hozzájárult és erősen szította a tüzet, a védekezés folyik.

— **Véres verekedés.** Alig mulik el vasárnap, hogy a Fürdőkerthe parázs verekedések ne történjenek. Legutóbbi vasárnap is igen épületes látványban volt része a közönségnek. Egy helybeli az alkoholtól ugyancsak felterült állapotban leledző atyafi a pincér felszólítására, hogy fizessen, iszonyu dühbe gurult s poharakat, üvegeket meg egyéb keze ügyébe eső tárgyakat vagdosott a körülötte levők koponyájá:oz. Nosza támadt nagy riadalom. Vendéglős, pincérek s még többen a dühöngőt további illeténi cselekvésében megakadályozandó, oda ugrottak s ártalmatlanná akarták tenni. De a felbőszült atyafi nem nézett sem jobbra, sem balra, hanem ütött, vert aki a keze ügyébe esett. A többiek sem vették tréfának a dolgot s visszaadták a mit visszaadhattak. Óriási kavardás támadt s aki csak tehette, menekült. Persze csendőr sehol sem volt látható. Állítólag a verekedés előtt láttak csendőrt cirkálni, de a verekedés hevében úgy látszik ő is eltűnt. A verekedés következménye számos bevert koponya s egyéb sérült testrészek.

— **Jubiláris iskolaünnep.** A klacsanói áll. elemi iskola 25 éves fennállásának megünneplése alkalmából jun. 2-án az áll. iskolában Halász Ferenc min. tanácsos és Cseh Lajos gondnoksági elnök arcképeinek leleplezésével iskolai ünnepélyt rendez, melyet népnepély és este hangversenyyel egybekötött batyubál követ. Az ünnepélyen részt vesz Halász Ferenc min. tanácsos is

— **A hivatalos lap új szerkesztője.** A „Budapesti Közlöny“-nek szerkesztőjévé a belügyminiszter Bárony Istvánt, a kitűnő magyar író nevezte ki.

— **A határrendőrség köréből.** Dr. László Ferenc c határrendőrségi kapitányt a belügyminiszter Munkácsról Ungvárra helyezte át.

— **Kerületi tornaverseny.** Az Eperjesen megtartandó kerületi tornaverseny rendezősege értesít, hogy a besztercebányai, a debreceni és a kassai tankerületek összes közp-foku intézeti május 25 én és 26-án Eperjesen az ifjusági játszótéren 1500 tanuló részvételével kerületi ifjusági tornaversenyt tartanak, a melyre a nagy közönséget tisztelettel meghívja a rendezőbizottság: Sorrend I. Május 25-én (szombaton) délután 3 órakor, a katonai gyakorlóterén 24 intézet csapatainak füleslabdajáték versenye (első és középmérkőzések). 2. Május 26-án (vasárnap) d. e. 6 óra 30 perc-kor próba. 3. Május 26-án d. e. 8 órától 12 óráig előmérkőzések. 4. Május 26-án d. u. 3 órakor I Felvonulás a Főutcán át a versenytérre. Oszlopokba állás. II. Himnusz III. Szab- badgyakorlatok 1500 tanuló részvételével. IV. Mintacsapatok bemutatása. V. Versények a) I.—II. osztályok 60em. b) III.—IV. oszt. 80

m., c) V. és VI. oszt. 100 m. síkfutás, d) VII.—VIII. oszt. 120 m. gátfutás, e) magasugrás, döntőverseny f) diszkoszvetés, döntőverseny. VI. Játékok bemutatása. VII. Füleslabdajáték- verseny, döntőmérkőzés a két legjobb csapat között. VIII. Oszlopokba állás. Eredmények kihirdetése. IX Szózat. X. Elvonulás.

— **Békenap az iskolákban.** Apponyi Albert gróf, kultuszminiszter elrendelte, hogy május 18 án, minden évben u. n. békenapot tartsanak az összes iskolákban s hogy ezen napon egy tanár, vagy tanító lőadást tartson a növendékek előtt a béke áldásairól. A békenap meg lett tartva.

— **Magánlakások,** iskolák, hivatalok s üzletekbe: nélkülözhetlen az „Erdolit“ pormentesítő olaj, mely vízzel 5-szörösen hígítható; a szobák padlózataira fölkenve, fertőtlenítőleg hat, mikrobákat öl s megakadályozza a szoba gombák keletkezését. Kapható: Fodor Albert fűszer- és csemege üzletében Beregszász. (Va suti szálloda szomszédságában.)

A közönséges csukamájolaj

oly undorító szagu és izü, oly nehezen emészthető, hogy az gyermekek és érzékeny betegek részére sokszor szóba sem hozható, de az az óriási táp- és győgyerő, melyet a csukamájolaj bebizonyult tartalmaz, ma már mindenkinek hozzáférhető, mert a „Scott-féle Emulsió“ formájában a csukamájolaj teljesen meg van szabadítva undorító tulajdonságaitól. A „Scott-féle Emulsió“ feltétlenül jó izü, könnyen emészthető és háromszor oly hatásos, mint a közönséges csukamájolaj. A „Scott-féle Emulsió“ sohasem okozza a legcsekélyebb zavart sem és állandóan, szemlátomást a legkedvezőbb befolyást gyakorolja a szervezetre.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszerertárban.

— **Orvosi körökben** már régi ismert tény, hogy a Ferenc József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

— **Tüdőbajos gyermekek** gyógykezelését felette megnehezítette az orvosnak az a körülmény, hogy a tudomány eddigelé nem rendelkezett oly gyógyhatásu szerrel amelyet gyermekeknek adhattak volna. Az utálatos creosot-preparatumok, melyeket felnőttek is csak nagy megerőltetéssel vesznek, gyermekeknek nem használhatók. A „Sirolin-Roche“ bevezetésével már itt is alaposan segítettek. „Sirolin-Roche“ a gyógytárakban kapható, jó szagu és kellemes izü szirup, melyet a gyermekek szívesen vesznek és megemésztenek. Ezen szer gyógyhatása számos előkelő gyermekorvos nyilatkozata szerint minden kétségen felül áll. A lesóványodott, sápadt kicsinyek már rövid használat után, jó étvágyat és piros pozsgás arcszínt kapnak. Minden gyógyszerertárban kapható.

— **Igen elegáns és célszerű** bőrúruk: női és férfi erszények, pénz, cigaretté és szivartárcák kaphatók Gottesmann Miksa divatúru üzletében a piactéren, a Vasuti szálloda mellett.

— **Olcsóbb lesz a dohány.** Az olcsó cigarettadohány több fajtájának árát leszállítja a kincstár, hogy ezzel fokozza a fogyasztást. Többek között a 34 filléres csomag 20 fillér, a 14 filléres dohány 8 fillérré száll le és a 6 filléres pipadohány árát 2 fillérré leszállítják. A cigarettázó közönség, mely ezen olcsó fajokat kedveli, ezen árleszállításról bizonyára örömmel vesz tudomást és mivel ezekben a fogyasztás a legnagyobb, a kormány abban bizakodik, ha jóval leszállítja ezen minőségek árát, a fogyasztás lényegesen emelkedni fog és a szegényebb néposztály is megengedheti magának a cigarettázás luxusát Végeredményében azonban azon intenció vezet a dohányjövődék intézőségét, hogy ezzel lényegesen csökkenteni fogja a legutóbbi években óriási méreteket öltött és kellőképen nem ellenőrizhető bosnyák dohány-csempészetet.

Hirdetmény a kivándorlók és a munkaadók figyelmébe. Az Északamerikai Egyesült Államokba az idegenek tömeges bevándorlása oly nagy mérvet öltött és a munkaszabály helyzete ott olyannyira rosszabbodott, hogy az Egyesült Államok törvényhozása, a folyó évi február hó 13-án szentesített törvényében a kivándorlás elleni védekezés szempontjából a következőket határozta: Az Egyesült Államokba érkezettekkel pedig szedett fejadó 2 dollárról 4 dollárra emeltetett fel. Bebocsátást pedig nem nyerne: az 1903. évi bevándorlási törvényben felsoroltakon kívül: a) tompaelméjűek (imbecilei), a tuberkulozisban szenvedők s azon személyek, akik bár nem sorozhatók a kizártak osztályaiba, de a megvizsgáló orvos által oly elmebeli vagy testi fogyatkozásban levőknek találtnak, amely fogyatkozás oly természetű, hogy az illető egyén kereső képességét befolyásolhatja. Az 1903. évi március hó 3-iki bevándorlási törvénynek nem érintett rendelkezései szerint pedig a hülyék, elmebetegsége és eskórban szenvedők, olyanok, kiknél öt éven belül vagy bármikor kétszer elmebetegségi tünetek fordultak elő és kik veszedelmes, undorító vagy ragályos betegségben szenvednek. b) nemcsak a büntetben és erkölcsi romlottságot feltételező vétségben elmarasztalt (elitelt) egyének, de azok is, akik ily büntet vagy vétség elkövetését beismerik. c) nemcsak a többnejűek, de azok is, akik beismerik, hogy a többnejűségben hisznek. d) a 16-ik életévüket be nem töltött gyermekek, ha nem szülőik kíséretében utaznak. Tilos az Egyesült Államokba idegen nőt prostitúció, vagy egyéb erkölcsstelen célból bevinni és bárki, aki idegen nőt az említett célból közvetlenül, vagy közvetve mégis bevisz, vagy annak bevitelét megkísérli, avagy bárki, aki olyan idegen nőt bármilyen házban vagy egyéb helyen tart, vagy tartani megkísérli, az beviteltől számított 3 éven belül minden ilyen egyes esetben büntetést követ el és 1—5 évig tartó elzárással és 5000 dollárig terjedő pénzbírsággal büntetendő, azon idegen nő pedig, aki az Egyesült Államokba való megérkezésétől számított 3 éven belül mint egy rossz ház lakója, vagy prostitúciót üzve találtatik, az Egyesült Államokból mint törvényellenesen ott tartózkodó hazaszállíttatik. Szerződéses munkásoknak az Egyesült Államokba való bevitelét az új törvény vétségének minősíti s mint olyat bünteti. Az az idegen, aki az Egyesült Államokban közteherré vált, vagy aki a törvény ellenére ment be, az új törvény rendelkezése szerint nem két, hanem bejövételének időpontjától számított három éven belül hazájába visszaküldhető. Figyelmeztetem tehát a kivándorolni szándékozókat, hogy a titkos kivándorlási ügynökök lelkiismeretlen ámitásainak hitelt ne adjanak, mert ha az Egyesült Államok törvényhozása a munkaszabály védelmére a bevándorlás korlátozását szükségesnek találta, akkor ott a kereseti viszonyok nem lehetnek olyan kedvezőek, mint amilyeneknek a titkos kivándorlási ügynökök híresztelik. Hogy pedig a népet a bevándorlástól való eltiltás s így a céltalan ki és visszautazással előidézett anyagi romlástól megóvjam, — jóakarattal és a saját érdekükben figyelmeztetem a kivándorolni szándékozókat, hogy mielőtt Amerikába szóló utlevélért folyamodnának, vizsgáltsassák meg magukat valamelyik hatósági orvossal, (megyei főorvos, városi, községi, járási vagy körorvossal) kikhez egyidejűleg e tárgyban rendeletet adtam ki, hogy nincsenek-e olyan betegségeik, amely miatt Amerikából partraszállás előtt visszautasíthatnának. A mezei munkáknál a munkáshiány miatt előállható zavarok elhárítása végett pedig figyelmeztetem azokat a munkaadókat, kiknek szerződött munkásaik vannak, hogy a munkás lakhelye szerint illetékes községi előjáróságnál szerződött munkásaik neveit jelentsék

be, hogy jogos érdekeiket megóvhassam. Az 1898. évi II. t.-c. szerint elszereződött munkásoknak pedig ez uton hozom tudomásukra, hogy részükre utlevelet mindaddig ki nem állítok, míg szerződésüknek az 1898. évi II. t.-c. 22—30. §-ai szerint történt felbontását nem igazolják. Végül, a tiltott kivándorlási ügynökösködés üldözése végett köztudomásra hozom, hogy a vármegye területén ez idő szerint engedélyvel bíró kivándorlási meghatalmazott nincsen, ha tehát valaki a kivándorlás közvetítésével foglalkozik, vagy kivándorlásra csábít, az kihágást követ el s hogy ezért megbüntethető legyen és hogy a hatóságok e kihágást kellő sikerrel üldözhesék, felkérem azokat, kiknek ilyen üzérkedésekről tudomásuk van, hogy azt a járási főszolgabíráknál, illetve a rendőrkapitányoknál jelentésük be. Beregszász, 1907. évi május hó 11-én. Gulácsy István, alispán.

Az özvegy kecske. A gyermekek felvilágosításának vitaközöi válaszzák meg, hogy melyik tábor mellett szól a következő eset: Egy földbirtokos leánya tavaly egy szép fehérszörű kecskét kapott. Őszszel, mikor a család a városba költözött, nagy szomorúsággal hagyta oda a kis gyerek a kézből evő, selymes szörű kecskét. Most aztán, a tavaszszal, hogy megint kiköltöztek, első gondja volt a kis leánynak, hogy a parkba menjen s a kecskelakot felkeresse. A mamája is velemment s az uton a majoros előző információja alapján, örömhirt ujságot; a kecskének kis gidája van. Nagyon megörült a kis leány:

— Nagyszerű, akkor most már — három kecském van.

— Három? Hát nem tudsz számolni? A „Sári” meg a kis gida, az csak kettő.

A kis leány nagyon ravaszul néz maga elé egy pillanatig, aztán rázza a fejét:

— Az nem lehet. Hát a papája?

Most nagy hallgatás van. Senkise szól egy szót sem. Aztán odamegy a kecskéhez. Aztán megint visszafordul:

— De hát hogy lehet ez!

Az édesanyja végre megoldja a kérdést, ügyes átmenettel a felvilágosítás és a fel nem világosítás közt. Halkan szól:

— Özvegy.

TÖRVÉNYSZÉK.

Esküdtszéki tárgyalás.

A legközelebb összeülő esküdtszék szenzációs bűnügyi tárgyalással fogja megkezdni a ciklust. Junius 10-én kerül ugyanis szónyegre a fancsikai Spitz meggyilkoltatási ügye, amely akkoriban óriási port vert fel. Közismeretes, hogy a vádlottak Dávid Márton és társai ellen gyilkosság büntette miatt folyamatra tett büntető ügyben a vádtaács elutasította a vádiratot s a további eljárást beszüntette. A kir. ügyész felfolyamodása folytán a kir. ítélőtábla folyó hó 24-én megváltoztatta a vádtaács megszüntető végzését és valamennyi vádlottat vád alá helyezte s egyidejűleg a vádlottak letartóztatását is elrendelte.

Klafter (Kovács) Kálmán neszt vette a vád alá helyezésnek s megszökött, ennél fogva ellene az elfogatási parancsot már ki is adták.

A tárgyalás fejleményei iránt már most óriási az érdeklődés úgy jogászai, mint a közönség körében. Több mint 160 tanu van a tárgyalásra megidézve, s így előreláthatólag ezen tárgyalás legalább két hétig fog tartani.

Dühöng a közbiztonság.

(A múlt hetekben egy tizedrangú jöttment artista csoport megvert egy helybeli adófizető polgárt. A csendőrség távollétével tüntetett. A h. rendőrkapitány minden kihall-

gatás nélkül szabadon bocsátotta a verekedőket.

Bátorkodom elképzelni az eset előzményeit, a lefolyt harcot és a fejleményeket, melyek a jövőben ilyen körülmények között bekövetkeznek.)

I.

Érkezés előtt.

S z e m é l y e k :

Orpheumigazgató. 3 csunya és 1 szép nő.
A felesége. Valami 4 férfi.

Igazgató: Gyerekek, üssön belétek a menydörgős menykő. Olyan gyalázatos erkölcsstelen életmódot folytattok, hogy egy napnál tovább sehol sem tudok miattatok maradni. Az istenért, javuljatok már meg. Mi lesz belőlünk?

A felesége: Hallgass! Fogd be a szádat! Mikor mondtam még neked, hogy menjünk az anyakönyvvezetőhöz és a paphoz!? Mindig ígérgeted, de soha sem teszed meg. És még te beszélsz erkölcsstelenségről? Hiszen te jársz elől a nemes példával!

Igazgató: Nem szóltam egy szót sem. Már is hallgatok. De kérdés, hova megyünk most? Mindenesetre olyan helyre menjünk, ahol még nem ismernek, mert máskülönben a legyek sem keresnek fel bennünket. Átkozott kilitás! Mondhatom, cudar egy rendőrség!

A felesége: Mit csináljunk, mit csináljunk?

Az egész személyzet: Mit csináljunk? Mit csináljunk?

Az igazgató: (gondolkodik) Hopp! Megvan! Tudjátok hova fogunk menni?

Mindjában: Nem. Nem tudjuk.

Az igazgató: Lerándulunk Beregszászba.

A kupléénekes: Aggodalmaim támadnak Beregszászt illetőleg. Ott csendőrség van, még komiszabb a rendőrségnél.

Igazgató: Az nem baj. Nincs főkapitány.

Az egész személyzet: Hurráh! Éljen!

Oda megyünk! (Megtesszik.)

II.

(A vendéglőben.)

(A közönség lassankint gyülekezni kezd. A pénz és az előadás döcögve folyik. Belépti díj 2 kor., amit zugolódva szurnak le. Ez zsarolás! — Kiáltások hangzanak, miközben a maccicstancosnő és az állítólagos vigjátéki subrett hajba kapnak.)

Igazgató: Disznóság! Ennyi embernek tartunk mi előadást? Gyerekek, a lehető legsilányabb programmal elő!

A zongorista: Ugy sincs zongoránk.

Az énekesnő: Ne hencegj direktorkám. Nem nagyon válogathatunk a programmban. Ami van egyformán silány.

Igazgató: Légy szives, ne compromittály.

(A szinpadon a fésű dalt éneklék. Utána tánc. A táncosnő toilette-je hiányosság tekintetében felülmulja megboldogult Éva anyánkét. Többen röhögnek.)

Egy szemérmes polgár (elpirul) Botrány! Botrány! Nincs itt csendőr?

Egy alak: Psszt! Psszt! Ne lármázzon! (Agyonnézi.)

Egy sz. p.: (ijedten elhallgat. Az előadásnak hirtelen vége. Óriási zugolódás. A művészek és nők asztalához telepednek. Be-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— koronás.

mutatkozás. Kimondhatatlan zavar, elveresedés polgárunk részéről. Végre is fizet és eltávozik. (Az ajtónál.) Szemérmetlen népség. (el.)

A szép nő: Ez a maflaképi elment. Ki fog nekünk vacsorát fizetni? Másból ki nem nézem a balekséget. Talán az a 3—4 ficsur? Nem hinném.

(Az egész trupp összesugdos. A végét hangos kacagás, majd vacsora követte, am kapható volt, megettek és megttak.)

Igazgató: (a tulajdonoshoz) Micsoda szemtelenség az magától, hogy nem kerített olyan pasasokat, akiknek révén pezsgőt ihatunk volna? Disznóság magától! (9 pofot ad neki, a butorokat, üvegeket, poharakat összetöri.) Látja, milyen erős ember vagyok?

(A vendéglő személyzete összefut. Rémes láрма, sikongás, ordítás, borzasztó zaj, tülekedés, verekedés. Az utcáról összeszalad a nép. Kiáltások: Csendőr! Csendőr!)

III.

(Az utcán.)

Csendőr: (a bazár körül botorkál) Ni ni. Ebből a boltból kicsüng egy számszál és a lépcsőn néhány darabka papiros hever. . . . No megálj . . . Megtanítlak . . . (Felírja a nevét.) Ez is fog fizetni vagy 4—5 koronát. . . . Mi az? . . . Füttyöl valaki? . . . Most meg a botját odaüti az aszfalthoz . . . Ugyan ki okozza ezt a nagy lármát? . . . Még mindig . . . Már megnézem . . . (Találkozik egy uri emberrel. Ráordít.) Mit zavarja a csendet? Menjen tisztességesebben az utcán . . .

Egy ur: Legyen szíves ne lármázzon.

Csendőr: Mit? Maga feleselni merészel?

Hogy hívják? (Felírja a nevét.) Mehet . . .

Egy ur: (füttyörészve tovább.)

Csendőr: Ez is fog fizetni! . . . Hát ez mi? Miféle zaj? (Kiáltások: Csendőr! Csendőr!) Ott tán verekednek? . . . A bizony, verekednek . . . Bujjunk csak el. (Elrejtőzik. Észreveszi, hogy egy cégtáblának az egyik oldala lejjebb van, mint a másik.) Rettenetes rendtelenség! Megállj kutya, fizetni fogsz! (A cég nevét felírja és összehuzzódik.)

IV.

(A következő napon az orpheum igazgatója helybenhagyja a vendéglőszemélyzetet. A vendéglőt kidobja és az utcán a közönség szemeláttára alaposan még egyszer elpáholja. Csendőr sehol nem látható. Az igazgató a tetőpontra. A direktor ur ellen 6—8 ember szövetkezik, de olyan erős, hogy nem bírnak vele. Ettől vérszemet kap, kikutat minden zeget, zugot, megrakja a kaszímót, elveri a szobaasszonyt. Ekkor már rémmódon dühös. Vérben forgó szemekkel kutat újabb áldozat után. Azonban senkit sem talál már a vendéglőben. Mindenki megszökött. Vak dühében összeszed minden összeszedhető és felgyújtja a vendéglőt. A tűz hatalmas lángokban csap ki. A harangokat félreveri. A tömeg meg akarja lincselni az egész truppot, de senki sem meri megkezdeni. Végre megjelen hoszszas keresés és zajos kutatás után egy csendőr. Általános csodálkozás. Gunyos hahota. Megvető pillantások. A csendőr láttára az igazgató meghunyaszkodik.)

Csendőr (az igazgatóhoz): Tessék szíves lenni felfáradni a főkapitány urhoz.

Igazgató: (a vállát megveregeti.) Szívesen barátom. Jöjjön, magát nem bántom. (Karon csipi.)

Csendőr: (boldogan lépked vele. A tömeg utánuk.)

V.

(A kapitánynál.)

Igazgató: (belép) Ki itt a kapitány?

Kap.: (meglátja a hatalmas athlétát, feláll, mélyen meghajlik) alázatos szolgája Mit méltóztatik parancsolni? Én vagyok a kapitány.

Igazgató: Maga? Jól van. Leülhet.

Kap.: Kösznöm.

(Belép a panaszos és néhány tanu.)

Kap.: (harsány hangon) Maguk mit akarnak?

Panaszos: Panaszt emelek e rabló ellen.

Kap.: Becsületsértésért megbírságolom 50 kor. erejéig.

Panaszos: De kérem.

Kap.: Kuss disznó. Fogja be a száját.

Igazgató: Nyomorult lingár!

Kap.: Brávo. Szabad kérném becses nevét?

I.: Bezerédi Bezerédy Árpád Vince, vereskulcsai illetőségű.

K.: Köszönöm. Miben lehetek szolgálatára?

I.: Hát kérem. Tessék meghallgatni. Ennek a nyomorult vendéglősnek temérdek hasznót hajtottam.

Panaszos: 8000 frt. károm volt.

K.: (ráordít) Hallgasson!

I.: (üvölt) Csend! (szeliden) Igen kedves kap. barátom, temérdek hasznót hajtottam neki és ahelyett, hogy hálásan megköszönte volna . . .

K.: Hálátlan bitang! . . .

I.: Nem akart bennünket elbocsátani, a ruhánkat visszaakarta tartani. Hogy miért, azt nem tudom.

P.: Mert megakartak szökni.

K.: Fogja be a száját! (az igazgatóhoz) Méltóztatnék folytatni.

I.: Képzelteti kedves kap. barátom.

K.: (10 kilót hizik).

I.: Mennyire dühbe gurultam. Ebbeli állapotomban valóban csekélység, amit vele tettem. Tessék elgondolni, hogy csak pofoztam, elvertem s csak a házat gyújtottam fel. Igazán megköszönheti, hogy meg nem öltem. Utóvégre azt is megtehettem volna.

K.: Teljesen igaza van. Persze most nagyságos igazgató ur elégtételt kíván, amiért ez az ember meghurcolta. Hallja vendéglős! Jöjjenek csak közelebb! Kérjen bocsánatot az igazgató urtól!

P.: De kérem, ez nem járja. Ez sok, amit ön tesz. Tessék kihallgatni!

K.: (kikiált) Jancsi!

Jancsi (belép): Parancs!

Kap.: 25 botot ennek az embernek.

Jancsi: Igenis. (Megtörténik.)

K.: Azt hiszem, igazgató ur, meg van elégedve velem. Remélem, lesz máskor is szerencsénk.

I.: Kérem, ne bizalmaskodjék. Ezuttal elnezek mindentől. Isten áldja meg.

K.: Alázatos szolgája.

I.: (kimegy) Gratulálok Kohn Lébi. Ezt kitünően csináltad. (Kezet szorit önmagára). Most pedig gyorsan el Budapestre!

** **Gottesmann Miksa** férfi és -női divatáru üzlete a piactéren, a Vasuti szálloda mellett, a legmodernebb követelményeknek megfelelően van berendezve.

NYILTTÉR*

Patay András főispán ur ő méltósága figyelmébe.

A „Beregi Ujság“ mult heti számának nyílt terében közlemény látott napvilágra, mely élénk világosságban tünteti fel a személyi és vagyoni biztonság fölötti órkődés hiányosságát. Az abban foglalt panaszokhoz magam is, ki 80—100%-os póttadóval terhelt adófizető polgár vagyok, hozzájárulok és az alábbiakkal bővitem ki:

Mindenekelőtt konstatálni kívánom, hogy kutyamosóból soha sem volt jó tábornok, őrökből jó kapitány. Ezen véleményt megerősíti a velem történt eset is, melyet ezuttal kiméletből elhallgatok. Annyi azonban bizonyos, hogy a mostani helyzet tarthatatlan. Nem lehet tűrni, hogy csendőr és annak főnöke egy őrök, ki főkapitányi teendővel lett megbízva, de ahhoz egyáltalában nem ért, az avval járó terhes kötelességének eleget tenni nem tud, vélt jogokat gyakoroljon. Egyelőre ennyit. Remélem, hogy több panasza ok nem lesz, mert a legfőbb érdeke a polgárságnak, hogy az ilyen anomáliák lehető legrövidebb időn belül megszűnjenek.

Beregszász, 1907. május 30.

Egy polgár.

* E rovat alatt közöltékért nem felelős a Szerk.

T. cz.

A 100.000 korona alaptőkével alapított

Vári Népbank Részvénytársaság

Vári székhelyvel megkezdte működését.

A társaság célja saját tőkéjének hasznosítása mellett a közigazgatás és közvagyonosodás érdekeinek előmozdítása s így intézetünk üzletköre a következőkre terjed ki:

Elfogad **betéteket a legmagasabb kamatláb** mellett takarékpénztári könyvecskékre és (betétkamatlábunk 1000 koronán aluli betéteknél 4¹/₂%, azon felül 5%) folyó számlára. A betétkamat-adót az intézet fizeti.

Leszámítol mindenkor a legolcsóbb kamattal mellett váltókat, utalványokat, kötelezvényeket és más leszámítolásra alkalmas hitelpapírokat.

A legmagasabb összegig **előlegeket** ad értékpapírokra és sorsjegyekre. **Jelzálog-kölcsönöket** nyújt előnyös feltételek mellett telekkönyvezett földbirtokokra és házakra, továbbá **jelzálogos törlesztéses kölcsönöket** közvetít, amelyek 10—65 évig terjedő törlesztési időtartam alatt törleszthetők.

Vesz és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket és bankjegyeket, **letét és megörzés** végett átvesz értékeket és bevált szelvényeket.

Végül **biztosításokat** is közvetít a legkedvezőbb feltételek mellett.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES^o ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Élőkerítés.**Gleditschia, élősvény.**

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pincében tartatnak. Ezen darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok **sodronyszövetet**, a legtökéletesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőldiugas

minden háznak legszebb díszje, egy gyűjtemény 8 fajtából 20 tő, egy tő 2—300 fűrtöt terem.

Szőldioltványok

táblás ültetések és hiánnyok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtisztá, dugyökerű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR

szőlőnagybirtokos, NAGYKÁGYA.

Levelezés minden nyelven.

Az idősb Lónyay Sándor ur tulajdonát képező s a bucsui 81. sz. tkvben foglalt

birtokát

parcellázza. — Venni szándékozók a feltételekről tudomást szerezhetnek dr. **Paksy Zsigmond** ügyvédjelöltnél (Beregmezei Közp. Takarékpénztár ügyészi helyiségében).

2—

Fogorvosi rendelés!

Prohászka N. Ignác Budapestről

tíz napra terjedő fogorvosi gyakorlatát a ROYAL-szállodában

folyó hó 28-án megkezdette.

Szabadalmazott találmányai és számosan kitértetett módszerei a legelőkelőbb körökben is okmányokban elismerve.

Foghuzások, fogtömések, műfogak,

műinnyek, aranyhidak, aranykoronák, műszájpadok, nyelvcsapok, porcellántoldás, fogápolás, ferdén nőtt fogak helyreigazítása, szorosan nőtt fogak egymástól való elkülönítése stb.

szolid polgári árak mellett.

Legközelebbi huzásokra a legkedveltebb sorsjegyekből álló csoport vételét ajánljuk:

3 drb. Erzsébet királyné sorsjegy

Huzás: március 1-én, július 1-én és november 1-én.

1 drb. József sorsjegy

Huzás: május 15-én és november 15-én.

1 drb. Bazilika sorsjegy

Huzás: március 1-én és szeptember 1-én.

Évente

hét

huzás!

Legnagyobb főnyeremény **100.000 kor.** Évi összes nyereményei **427.300 kor.**

Ezen állandó értékkel 40 havi 2 kor. 40 fill. részletfizetésre kapható

ELFER és ADLER bank- és váltóüzletében Budapest, V., Fürdő-utca 7. szám.

Alapított 1888. évben. — Az első részletnek postautalványon való beküldésénél a sorsjegyek számával ellátott részletvet azonnali játékjoggal szolgáltatjuk ki. — Az első két részletnek egyszerre való beküldése esetén a harmadikat ingyen nyugtázzuk.

UJ!

Ejnye be jó!

UJ!

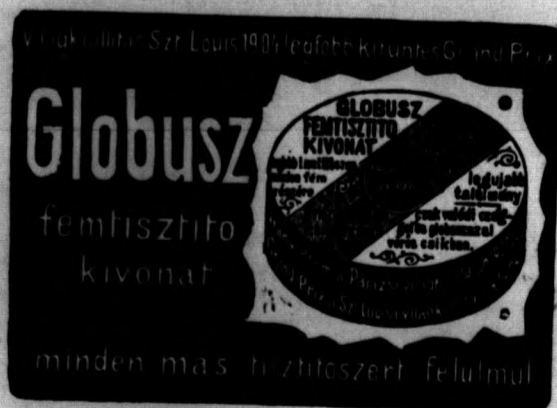
Halál a tyukszemekre!

MANIFICK tyukszemvesztő korunk legújabb vívmánya. A **MANIFICK** használata, illetve kétszeri bekenése által a győtrő kinokat okozó tyukszemek és bőrkeményedésektől megszabadulunk és teljesen elmulik. — Kapható

2—

Schvarcz Leopold

vaskereskedésében.

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.

Hozzávaló szappan ára 1 korona.

„ANGYAL” GYÖNGYVIRÁG-CRÉME Szeplőt, májfoltot és mindennemű arcfolttalanságot pár nap alatt eltünteti az a bőrnek fehér, üde színt kölcsönöz.

Kapható: **Reichard Jenő** „Angyal” gyöngyvirág-szertára, Beregszász (Bocskai-utca.)

„ANGYAL” gyöngyvirág-orém.

Gyöngyvirág hölgypor ára 1 kor.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü cukorkánál**.
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét** kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van.
I doboz 60 fillér.
Csak **RETHY-félét** fogadjunk el!

Köszvény

Rheuma

Stubnya ■ ■ ■
■ ■ ■ **fürdő**

t. f. m. 518 mtr. t. f. m.
Gyógyszertár, vasut, posta- és távirdaállomás helyben, **Budapest - Ruttkai fővonalon.**

Javulatok:

Isületi és izomrheumás megbetegülésnél, **ischias, köszvény, neuralgia** (idegbántalmak) női bajok és bőrbetegségek esetében, **Ekcéma, Prurigo, Psoriasis.**

➡ **Egész éven át nyitva.** ➡

Orvosi vezetés alatt álló ivó és fürdőkurák, porcellán-, kád- és tükörfürdők, pakolás, izzadási kurák, villanyozás, massage, uszoda és hidegvíz gyógykezelés. — Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülve a Tatra hegység egyik remek fensíkján, és így megbecsülhetetlen mint légyógyóhely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmiszer. Saját fürdőzenekar, lawn-tennis.

Állandó előkelő uri közönséggel.
Fürdőorvosok: **Dr. Csiky János**, Tauffer tanár segédorvosa, fürdőorvos, **Bollemann János dr.** megyei tb. főorvos, **dr. Jakobovits Mór, dr. Lencső János** járásorvos.

Előidény: július 1-ig, utóidény: augusztus 20-tól **50% engedmény.** Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az

Magaslati
gyógyhely

az Igazgatóság.

Hidegvíz
gyógyintézet

PÉNZT tisztviselőknek kezes nélkül is $6\frac{1}{2}\%$, 1000 koronától havonta 7 korona 20 fillér fizetendő. — Földbirtokra $4-4\frac{1}{2}\%$ -os II. helyre circa $60/0$ -ra, az érték 75% -áig. — Személyhitelt 500—5000 koronáig 5 évi lefizetésre diszkrétan és gyorsan kieszközöl minden előzetes költség nélkül

— **WINKLER MOR, Beregszász.** —

Uszoda megnyitás!

A Vérkén levő fürdő- és uszodámat rendbe hoztam, azt e hó 19 ikétől kezdve a régi árak szerint a n. t. fürdőző közönség rendelkezésére bocsátom.

Fürödni lehet

minden nap reggel 4 órától este 9 óráig férfiak és nőknek egyaránt, mert mindegyik részre külön helyiségek vannak. Mindennemű fürdőruha kapható.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

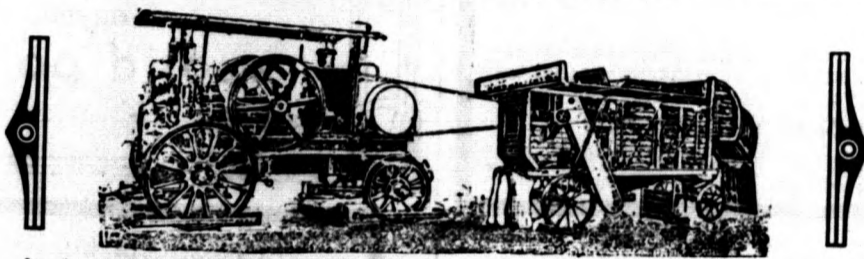
FEKETE IMRE

fürdőtulajdonos.

3-4

! Ajánlom cséplési és gazdasági célokra minden motorokkal szemben a legjobban bevált !

**szívógáz-, benzin- és nyersolaj-
motoraimat.**

Ipari és malomhajtásra a legolcsóbb üzem. — Kedvező fizetési feltételek.

KRAMMER EDE

Budapest, Szondy-utca 11.

Arjogyzókkal, valamint költségvetéssel ingyen szolgálok.

AZONNAL KIADÓ

egy 3 utcai szobás lakás, konyha, éléskamra, pince és pad Petőfi-utca dr. Szarka-féle házban. — Értekezhetni **Engel Jenő** könyvkereskedőnél.

Eladó szőlő

a nagymuzsalyi határban, mely áll 8 kat. hold betelepített termő szőlőterületből és 2, esetleg 11 kat. hold fajgyümölcsökkel betelepített gyümölcsösből. Berendezett 4 szobás lakással és borházzal. — Értekezhetni a **tiszaujlaki Népbank Részvénytársaságnál.**

Elsőrendű

portland és román cementet elárusítunk nagyban és kicsinyben a legjutányosabb gyári áron.

Cementáru Gyárak Részvénytársaság

elárusító helye.

ROYAL

KÁVÉHÁZ, ÉTTEREM, SZÁLLODA

■ ■ **BEREGSZÁSZ.** ■ ■

Az előkelő közönség találkozó helye. — Mérsékelt árak